

እምነትን ጣዕሳን

ብርካዊ

ትግርኛ

እዚ ሓጋዛይ መዕሓፍ ካብ ዩ.ኤስ.ኤ.ኤይ.ዲ. (USAID) ብተረኽበ ገንዘባዊ ሓገዝ፣ ብምትሕግጋዝ ሴቭ ዘ ቺልድረን (Save the Children)፣ ሚኒስተር ትምህርትን ቢሮ ትምህርቲ ክልል ትግራይን ተዳሊዉ ተሓቲሙ።

2009 ዓ.ም.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children

The CC By license lets others distribute, adjust, and build upon this work, for free or commercially, as long as credit is given to the original creation. However, any changes from the original must be indicated.

For more info please refer: <https://creativecommons.org/licenses/>

እምነትን ጣዕሳን

3^ይ ክፍሊ

ሰሙን 6-9

ብርካዊ

መዘከር ንመምህራን

እዚ መፅሓፍ ብመሰረት ሓዱሽ ስርዓተ ትምህርቲ ዝተዳለወ ሓጋዚ ንባብ እዩ። ተምሃሮ ነዚ መፅሓፍ ተጠቂሞም ክእለታት ንባብን ምድማፅን ንኸዕብዩ ድጋፍ መምህራን ወለድን ኣድላዩ እዩ። ስለዚ ነዚ መፅሓፍ ንተምሃሮ ቅድሚ ምንባብኩም፣ ፈለማ ባዕልኹም እኹል ምድላው ንምግባር ነዞም ዝስዕቡ መምርሒታት ኣተግብሩ፡-

- ✧ ንምድማፅ ዘድልዩ ነገራት ኣመዓራርዩ። ንኣብነት፣ ተምሃሮ ንኸዳምፁ ኣዳልዉ።
- ✧ ቅድሚ ንባብ ምጅማርኩም እቶም ተምሃሮ ሕቶታት ቅድመ ምድማፅ ክምልሱ ግበሩ።
- ✧ ነዚ ፅሑፍ ብግብእ ናህሪ፣ ምልከትን ኣገላልፃን ኣንብቡ።
- ✧ ኣብ መወዳእታ፣ ሕቶታት ድሕረ ምድማፅ ክምልሱ ግበሩ።

ሕቶታት ቅድመ ንባብ

ንርእሲ እዚ ዛንታን ኣብ ውሽጡ ዘለዉ ስእልታትን ብምርኣይ ንመልእኹቲ እዚ ዛንታ ገምቱ።

ሓደ እዋን ሓደ ቅኑዕን ለዋህን ሰብኣይ ነበረ። ስሙ ድማ
በሪሁ ይበሃል ነበረ። እዚ ሰብኣይ እምንትን ንፍዕትን
ከልቢ ነበረቶ። ንሱ እውን ነታ ከልቡ ኣዝዩ ይፈትዋ
ነበረ።

አይተ በሪሁ ሓደ እዋን ሃንደበት ከቢድ ፀገም
ስለዘጋጠም ገንዘብ አድልዩዎ። ፀገሙ ንምቅላል ካብ
ጐረቤት ክልቃሕ ወሰነ። እቲ ሰብኣይ “ገንዘብ ከለቅሐኒ
ዝኸእል መን እዩ?” በለ ብጭንቂ። ካብኡ፣ ሓሲቡ ሓሲቡ
ከልቡ ሓሐቡ ካብ ገዝኡ ወፅኦ።

አይተ በሪሁ “ሓዚ ኣጋጢሙኒ ንዘሎ ፀገም ክፈትሓለይ
ዝኸእላ አደይ ሸፈና እየን” ኢሉ ደምደመ። በሪሁ ንኸልቡ
ኣኸቲሉ ድማ ናብ እንዳ አደይ ሸፈና ህርጉ በለ። አደይ
ሸፈና ኣብ ጥቓ ገዝኡ ዝነበራ ዓባይ ሰበይቲ እየን።

አይተ በሪሁ ናብተን አደ ከይዱ “ደሐን ዶ ሓዲረን
አደይ ሸፈና?” ብምባል ሰላምታ አቕረበለን። ቀፂሉ “ካብ
ዘይንረኣአይ ነዊሕ ግዘ ኩይኑ” በለ። ካብተን ሰበይቲ
መልሲ እንተይረኽበ ናብቲ ዘምፀኦ ክኣትው ሃፀፀ።

ርብፅ ርብፅ እናበለ “መቸስ ሰብ ክፅገም እንተሎ እዩ
ንሰብ ዝሓትት። እሞ ብጣዕሚ ተፀጊመስ፣ ቁሩብ ገንዘብ
ደልዩ ነይረ” ኢሉ ሓተተን እናተሰከፈ።

አደይ ሸፈና ትቕብል ኣቢለን “አይትሰከፍ ዝሓወይ!
ጐረባብቲ ኮይንናማ ክንተሓጋገዝን ክንደጋገፍን ኣለና።”
ምጭናቕ ተዓዚበን አቕልል ብምባለን ቅልል በሎ።

“ዝደለኻዮ ውሰድኖም ከይተጨነቓካ ሰሪሕኻ ምለሰለይ ኢኻ!” ኢሉን ዝደለዮ ገንዘብ ሃበኡ። ኣይተ በሪሁ ጉምብሕ ፕልዕ ኢሉ ኣመስጊኑ ገንዘብ ሓዙ ከደ።

ኣይተ በሪሁ ኣደይ ሸፈና ኣብ ፀገሙ ስለዝበፅሓሉ ምሒር ተሓጎሰ። “ነዘን ለዋህ ጐረቤት እንታይ ክገብረለን ኣለኒ?” ኢሉ ክሓስብ ምስፀንሐ ኣብ ሓደ ውሳኔ በፅሐ። ሰሪሑ ዕድኡ ክሳብ ዝመልስ ከም ዓብዪ ውዕለታ ብምውሳድ እታ ዝፈትዋ ከልቡ ንኸተገልግሉን ሃበን።

ኣዲይ ሸፈና መጀመርታ ይእበያኦ እንበር ኣይተ በሪሁ
“በይዝኦን” ምስ በለ ነታ ከልቢ ተቐበልኦ። ንሳ ድማ
ንኣዲይ ሸፈና ቀትርን ለይትን ብዝግባእ ምግልጋል
ጀመረት። ንሰን እውን ብስርሓን ብፀባያን ፈተወኦ። እታ
ከልቢ ልክዕ ከም ዋናኦ ክንክንን ማቻን ስለዝረኽበት
ዋንኦን ገዝኦን ረሰዐት።

አደይ ሸፈና ሓደሓደ ግዘ “እቲ ገንዘብ ምተረፈኒ እሞ እዛ ከልቢ ኩሉ ግዘ ምሳይ እንተትኸውን!” ይብላ። ፅንሕ ኢለን ድማ “ገንዘብ ሰብ ምምናይ ሓጥያት እዩ!” ኢለን ይጠዓሳ። ሓልዮት ጐረቤተን ኣጨኒቐውን እንበር ነታ ከልቢ ምስኣን ከፅንሓኣ እውን ኣይደለያን ነይረን።

ሓደ እዋን አደይ ሸፈና ንዝፈትዋኣ ደርሆኣንን ነታ ከልብን ገዲፈን ናብ ጐረቤት ከዳ። እታ ከልቢ ስለዘላ ደርሆይ ግዛዐ ኣይትኸውንን ኢለን ኣብ ደገ ገደፋኣ። ምዃን እታ ከልቢ እውን ቅር ከብላ ይነብር እዩ።

ነታ ደርሆ ከበልዓ ኩሉ ግዘ የፀናትው ዝነበረ ተመን ናብ ገዛ አደይ ሸፈና ቅልቅል በለ። እቲ ተመን ነታ ደርሆ እንበር ነታ ከልቢ ስለዘይረኣየ ከበልዓ ተወርወረ። ነገር ግን ገዛ አደይ ሸፈና ብንቕሓት ትሕልው ዝነበረት ከልቢ ነቲ ተመን ዘሊላ ብምሓዝ ቈራሪፃ ቀተለቶ። እታ ደርሆ ድማ ደንጊፃ ብዘይ ምቁራፅ “ቃቕ! ቃቕ! ቃቕ!” በለት።

አደይ ሸፈና ናብ ገዝኡን እናተመልሳ እናሃለዋ ድምፂ
ደርሆኡን ሰምዓ። ኣብ መረባኡን ሓደ ነገር ተገይሩ ኢለን
ሓሰባ። “እታ ከልቢ እንታይ ሕማቕ ኣመል ኣምፂኣ? ነታ
ደርሆይ ከትሕዛ ደልያ ዶ ትኸውን?” በላ። አደይ ሸፈና
ነቲ ዘጨንቕን ዝነበረ ክርእያ ንማዕያ ካንሸሎኡን ቀልጢፈን
ከፊተን ኣተዋ።

አደይ ሸፈና ቅድሚ ሹሉ ናብ ማዕዖ ገዝኡን እንተረኣዖ
ገዝኡን ከምዘይተሸፈተ አስተውዓላ። ዝኾነ ኾይኑ ኣትየን
ክርእዖ ናብኡ ገፅ ከዳ። ካብኡ፣ ማዕዖ ከፊተን ውሽጢ
እንተረኣዖ ግዛዕ ክረኽባ ስለዘይከኣላ ናብ መረባኡን
ተመልሳ።

ናብታ ዝፈትውኡ ደርሆን ከልብን ጠመታ። እታ ከልቢ
ኣብ ኣፋ ደም ተፀይቑ ነበረ። ካብኡ ዝሞተ ተመን ረኣዖ።
ነታ ደርሆ ክበልዕ ዝመፀ ተመን ከምዝኾነን ቢታ ከልቢ
ከምዝተቐተለን ተረድኣ።

አደይ ሸፈና ብተግባርን ጅግንነትን እታ ከልቢ ተደመማ።
ነቲ ኣብ ገዘኣን ዝተፈጠረ ኩነት ንምንጋር ናብ ገዛ ዋና
እታ ከልቢ ኣምርሓ። እቲ ሰብኣይ ዕድኡ ክመልስ ናብ
ሰራሕ ምስወፈረ ካብ መገሻ ናብ ገዝኡ ኣይተለመሰን።

አደይ ሸፈና ካሊእ መዓልቲ ደብዳቤ ፀሓፋ። ካብኡ፣ ነታ
ደብዳቤ ዓፃፂፈን ኣብ ክሳብ እታ ከልቢ ኣሲረን ናብ ገዛ
ዋንኣ ሰደደኣ። እታ እምንቲ ከልቢ ድማ ናብ ናይ ቀደም
ገዝኣ ኣምረሐት።

እታ ከልቢ መልእኽቲ ሒዛ ቀልጢፋ ገዝኣ ኣተወት።
ብዛዕባ ምምላስ ዕድኡ ይሓሰብ ዝነበረ ዋንኣ ምስረኣያ
መሊቐ መፂኣ እያ ኢሉ ሓሰበ። ኣይተ በሪሁ “ዕዳይ
ከይመለስኩ ንምንታይ መሊቐ ትመፅእ? እዚኣ ከተዋርደኒ
እያ!” ኢሉ ኣዝዩ ሓረቐ።

“አነ ንዒ ከይበልኩኺ፣ ዕዳይ ከይመለስኩ ንምንታይ ብዘይፍቓደይ ሃዲምኪ ትመፅኢ?” ኢሉ ዓው ዓው በለ። ካብኡ፣ ኣብ ቀረባ ዝነበረ ገዢ በትሪ ኣልዐለ። ስምዒቱ ምቁፅፃር ኣብዩዎ ነታ ሓቐኛ ከልቡ ርእሳ ቀጥቂጡ ቀተላ።

እታ ከልቢ ዘግ ኢላ ሱቕ ምስበለት ሰንበደ። ኣይተ በሪሁ ብርኽኩ ኢሉ እታ ከልቡ ብህይወት ምህላዋን ዘይምህላዋን ንምርግጋፅ ክሳዳ ድርዝርዝ ኣበላ። እታ ዝፈትዋ ከልቢ ህይወታ ስለዝሓለፈ ጣዕሳን ሓዘንን ተደራሪቡዎ በኸየ።

ፅንሕ ኢሉ ኣብ ክሳዳ ንእሸተይ ዝተጠቐለለ ወረቐት ተንጠልጢሉ ረኣየ። ኣይተ በሪሁ “እቲ ወረቐት ካበይ፣ መን ዘምፀኦ እዩ?” ኢሉ ተገረመ። ካብኡ፣ ካብ ክሳዳ በቲኹ ብምዝርጋሕ ኣንበበ። ትሕዝቶ እቲ ደብዳቤ ድማ እዚ ዝስዕብ ነበረ።

“ዝኸበርካ ጐረብተይ! ከመይ ትኸውን ኣለኻ? ፈጣሪ ይመስገን! ኣነ ፅቡቕ ኣለኹ። ገዛኻ መዓኦ ስለዝሰኣንኩኻ ነዛ ሓፃር ደብዳቤ ክፅሕፈልካ ተገዲደ። ስራሕ ከም ዝበዝሐካን ዕዳይ ዘይመለስኩ ኢልካ ትጭነቕ ከምዘለኻን ተረዲኦ ኣለኹ።”

“ነዛ ደብዳቤ ምስረአኻ ድማ ዝገደደ ከም እትጭነቕ ገሚተ
ኣለኹ። ነዛ ሓፃር ደብዳቤ ክፅሕፈልካ ዝተገደድኩ ግን ሓደ
ዘሐጉስ ነገር ስለዘጋጠመኒ እዩ።”

“ተሰኪፍካ ንዓይ ይትረፈኒ ኢልካ ከልቢኻ ሂብካ።

እምበኣር እታ ዝሃብካ ከልቢ ንዝፈትዋ ደርሆይ ከበልዕ ንዝመፅአ ተመን ብምቕታል አድሒናትለይ። እዚ ተግባር ከልብኻ ድማ መወዳድርቲ ዘይብሉ ጅግንነት እዩ።”

“ኣዝዩ ስለዝተሓገዘኩ ድማ እታ ከልቢ ንገዝኣ መሊሰልካ አለኹ። ንዘልኣለም ምሳኻ ክትነብር ድልየተይ እዩ። ናይ እማን ንፍዕትን ንቕሕትን ከልቢ ስለዘላትካ አፀቢቕካ ተኸናኸና።”

“እንተጥረሁኒ ሓደ መዓልቲ መፂኤ ንዓኻን ንከልብኻን ክርእየኩም እየ። በቲ በለ በቲ ህይወት ዝፈትዋ ደርሆይ ስለዘትረፈትለይ ድማ ዕዳኻ ሰሪዘልካ ኣለኹ። ከም መጠን ጐረባብቲ ድማ ምጥይያቕን ምትሕግጋዝናን ክንቅፅል ኢና!”

በዓል ዋና እታ ከልቢ ዘንበቦ ትሕዝቶ እታ ዳብዳቦ ክኣምን ኣይከኣለን። ንበይኑ “ሕልሚ ድዩ ጋህዲ!” በለ። ብሕሱም ሕርቃን ከይተፈለጦ ርእሱ ሓዙ “ኡይ! ኡይ!” በለ።

ኩሎም ጐረባብቲ አይተ በሪሁ ሓደ ነገር አጋጢሙዎ አሎ
ኢሎም ብምሕሳብ ክረድኡዎ መፅኡ። እቶም ጐረባብቲ
አይተ በሪሁ ጥቓ ዝሞተት ክልቡ ጠጠው ኢሉ እናበኸየ
ረኸቡዎ። ካብኡ፣ ብስንባደ “እንታይ ኮይንካ?” ኢሎም
ሓተቱዎ።

አይተ በሪሁ ነቶም ጐረባብቲ ነቲ ዝነበረ ኩነትን ንኸልቡ
ብጌጋ ከምዝቐተላን ነገሮም። ኩሎም ጐረባብቲ በቲ
ዝተፈጠረ ኩነት ሓዚኖም ንአይተ በሪሁ ብምፅንዕናዕ ነታ
ክልቢ ብኸብሪ ቀበሩዋ። ጐረቤት ምስ ጐረቤት ክተሓጋገዝ
አለዎ። ንሓደ ነገር ከየጥለልካ ስጉምቲ ምውሳድ ግና ጌጋ
እዩ።

ሕቶታት ድሕረ ንባብ

1. ኣብዚ ዛንታ የመና ዝሰሓቡኹም ሰለስተ ነገራት ዘርዝሩ።
2. ካብቶም ክልተ ሰባትን ኢታ ክልብን ንመን ተድንቑ? ንምንታይ?
3. መልእኽቲ እዚ ዛንታ እንታይ እዩ?

